

**Kitabın Adı**  
**Türkçe Hedef %1**

**978-605-7911-38-4**

**Editör**  
**Abdulkadir İNAN**

**Yayın Yönetmeni**  
**Nebi NEMUTLU**

**Yazar**  
**Mahmut ÖZTÜRK**

**İçerik Düzeltme**  
**Burcu ARABACI**

**Dizgi Grafik Tasarımı**  
**Yasemin IŞIK**

**Mutlu Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti.**  
**www.e-mutlu.com**

**Yayıncı Sertifika No.**  
**10628**

**WPC Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.**  
**Osmangazi Mah. Mehmet Kopuz Sk.**  
**No.: 17/1 Kıraç - Esenyurt**  
**İSTANBUL**

**Matbaa Sertifika No.**  
**35428**



**MUTLU**  
**YAYINCILIK**

**İstanbul, 2019**



**Her hakkı ©Mutlu Yayıncılık'a aittir.**  
**Kısmen de olsa alıntı yapılamaz. Metin, soru,**  
**şekil ve grafikler, ELEKTRONİK, mekanik,**  
**FOTOKOPİ ya da herhangi bir kayıt sistemiyle**  
**çoğaltılamaz, yayımlanamaz.**



## İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;  
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.  
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;  
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!  
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?  
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...  
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.  
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!  
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.  
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,  
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.  
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,  
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.  
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.  
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...  
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:  
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.  
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:  
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?  
Şühedâ, fişkırarak, toprağı sıksan, şühedâ!  
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,  
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Ruhumun senden, ilâhi, şudur ancak emeli:  
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.  
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli-  
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder-varsa-taşım,  
Her cerîhamdan, ilâhi, boşanıp kanlı yaşım,  
Fıskırır ruh-ı mücerred gibi yerden na'şım;  
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!  
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.  
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:  
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;  
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

**Mehmet Âkif ERSOY**

# İÇİNDEKİLER

## 1. BÖLÜM

• Söz ve Sözcük Gruplarında Anlam	
Test 1.....	5
Test 2.....	7
Test 3.....	9
Test 4.....	11
Test 5.....	13

## 2. BÖLÜM

• Söz Sanatları	
Test 6.....	15
Test 7.....	17
Test 8.....	19

## 3. BÖLÜM

• Cümlede Anlam	
Test 9.....	21
Test 10.....	23
Test 11.....	25
Test 12.....	27

## 4. BÖLÜM

• Parçada Anlam	
Test 13.....	29
Test 14.....	31
Test 15.....	33
Test 16.....	35
Test 17.....	37
Test 18.....	39
Test 19.....	41
Test 20.....	43
Test 21.....	45
Test 22.....	47
Test 23.....	49
Test 24.....	51

## 5. BÖLÜM

• Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	
Test 25.....	53
Test 26.....	55
Test 27.....	57

## 6. BÖLÜM

• Metin Türleri	
Test 28.....	59
Test 29.....	61
Test 30.....	63
Test 31.....	65
Test 32.....	67
Test 33.....	69

## 7. BÖLÜM

• Eylemsiler	
Test 34.....	71
Test 35.....	73

## 8. BÖLÜM

• Cümlenin Ögeleri	
Test 36.....	75
Test 37.....	77

## 9. BÖLÜM

• Fiilde Çatı	
Test 38.....	79
Test 39.....	81

## 10. BÖLÜM

• Cümle Türleri	
Test 40.....	83
Test 41.....	85

## 11. BÖLÜM

• Anlatım Bozuklukları	
Test 42.....	87
Test 43.....	89

## 12. BÖLÜM

• Sözel Mantık	
Test 44.....	91
Test 45.....	93
Test 46.....	95

### 13. BÖLÜM

#### • Noktalama İşaretleri

Test 47.....	97
Test 48.....	99

### 14. BÖLÜM

#### • Yazım Kuralları

Test 49.....	101
Test 50.....	103
Test 51.....	105

### 15. BÖLÜM

#### • Görsel Okuma

Test 52.....	107
Test 53.....	109
Test 54.....	111
Test 55.....	113
Test 56.....	115
Test 57.....	117
Test 58.....	119
Test 59.....	121
Test 60.....	123
Test 61.....	125
Test 62.....	127
Test 63.....	129

### 16. BÖLÜM

#### • Ortak Metin Soruları

Test 64.....	131
--------------	-----

### 17. BÖLÜM

#### • Karma Test

Test 65.....	133
Test 66.....	135
Test 67.....	137
Test 68.....	139
Test 69.....	141
Test 70.....	143
Test 71.....	145
Test 72.....	147
Test 73.....	149
Test 74.....	151
Test 75.....	153
Test 76.....	155
Test 77.....	157

Yanıt Anahtarı.....	159
---------------------	-----

““

Sevgili Öğrenciler,

Yeni sınav sistemi, okuma, anlama, sayısal mantık, sayısal muhakeme, tablo okuma, tablo yorumlama, şekil okuma, şekil yorumlama gibi becerileri ölçen **ÜST DÜZEY SORULARDAN** oluşmaktadır.

Elinizdeki bu kitap hedefi **en iyi okullar olan siz öğrencilerin**, üst düzey becerilerini daha da geliştirmek amacı ile hazırlanmıştır. **Hedef %1 serisi** kitaplarımız sizleri yukarıya doğru taşıyacaktır.

Sizlere düşen düzenli çalışmak ve kendinize sonuna kadar güvenmek.

**Her daim her şey gönlünüzce olsun. Başarılar.**

Değerli Öğretmenler,

Kitabımızın hazırlık aşamasında “Yeni Sistem”deki son değişiklikler dikkate alınarak her soru **özenle** seçilmiştir. **Hedef %1** Kitap Serisinin amacı **en iyi okulları hedefleyen** öğrenci ve öğretmenlerimize katkı sağlamak, farklı tarzda özenle seçilmiş soruları sunmaktır.

**Saygılarımızla.**

””







1.



“Durmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biriyle **kullanılmamıştır**?

- A) Türklerin yüzlerce yıl önceki kitabeleri hâlâ duruyor.
- B) Geçen hafta kapalı pazarda aldığımız duvar saati durmuş.
- C) Akşam saatlerinde başlayan yağmur sabaha karşı durdu.
- D) Bu kadar dersim dururken sinemaya nasıl gideyim?

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “deneyim”i anlatan bir söz **kullanılmamıştır**?

- A) Eski kurtlardan bir öğretmen kadrosu oluşturan dershane bu seneye damgasına vuracak.
- B) Bu sene üniversite sınavına bir daha hazırlanıyor, artık sütten ağzı yandı, iyi çalışıyor.
- C) Kılı kırk yaran bir çalışma içinde olduğundan hiçbir akşam dışarı çıkamazdı.
- D) Öğretmenler bir nevi insan sarrafıdırlar, hemen anlayıverirler kişilerin hallerini.

3. Öldürülme tehlikesi karşısında Julius Caesar’ın tuttuğu yol bence tutulacak yolların en güzeliydi. Önce hoşgörülük ve tatlılıkla düşmanlarına kendini sevdirmeye çalıştı; hazırlanan suikastları öğrenip bunlardan haberi olduğunu ulu orta söylemekle yetindi ve pek soyluca bir soğukkanlılıkla, korkmadan, ortalığı telaşa vermeden olurluna bıraktı işi, kendimi Tanrılara ve talihe emanet ederek. Öldürüldüğü zaman böyle bir halde olduğu sugötürmez çünkü.

Bu metinde altı çizili söz gruplarının anlamı sırasıyla hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Planlı konuşmak – Kesin, net
- B) Çekinmeksizin konuşmak – Yoruma açık olmayan
- C) Gelişigüzel konuşmak – Kapalı, anlamsız
- D) Düşüncesizce konuşmak – Felakete sebep olmamak



4.



Eserleri kendi okuma evrenimiz içinde okuyup kendi dünyamıza almak ona hak ettiği değeri vermek gerekir. Bazı yazarlar okumasak da okusak da bizim için değerli ya da değildir yargısına varmak yanlıştır, onları okuyup kendi fikirlerimizi oluşturmalıyız. Bir yazar hakkında fikir sahibi olmak onun eserlerini su gibi içmekten geçer. Bunu yapmadan arkasından atıp tutmanın hiçbir anlamı yoktur.

**Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Onu farklı dünyalardan incelemek
- B) Eserlerinin tamamını okuyup içselleştirerek irdelemek
- C) Hayat açısından eserlere bakabilmek
- D) Zihniyetini çözmek için zamanın ruhu ile değerlendirmek

5.



Okula giderken her sabah radyoda çalan o türkü. Yine sınıfa girerken ağzımdaydı:



*Uzun ince bir yoldayım  
Gidiyorum gündüz gece  
Bilmiyorum ne haldeyim  
Gidiyorum gündüz gece...*



Ne güzel bir türküydü çıktığı zamanlarda da dillere pelesenk olmuştu.

**Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Hep kulaklarda kalınan sözler
- B) Yerli yersiz tekrarlanan sözler
- C) Sözleri farkında olmadan karıştırmak
- D) Hakkında dedikodu yapılmak

6.



*Ben bir denizim demedim mi sana?  
Sen bir balksın demedim mi?  
Demedim mi o kuru yerlere gitme sakın.  
Senin duru denizin benim demedim mi?*

*Kuşlar gibi tuzağa gitme demedim mi?  
Demedim mi senin uçmanı sağlayan benim  
Senin kolun kanadın benim demedim mi?*

**Mevlana'nın bu dizelerindeki "demedim mi?" ifadeleri aşağıdaki anlamlardan hangisini içermektedir?**

- A) Onaylama
- B) Anımsatma
- C) Benzetme
- D) Açıklama



## TEST

# 2

## Söz ve Sözcük Gruplarında Anlam



1.

Yaptığı iyiliği başkaları duysun diye, kendisine daha fazla ..... verilsin diye yapan, doğruluğu dillere dolaşmak ..... doğru olan adamdan pek ..... gelmez.

**Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilenler getirilmelidir?**

- A) kıymet – umuduyla – kötülük  
C) şans – koşuluyla – sevgi

- B) değer – şartıyla – hayır  
D) ümit – gayesiyle – fenalık

**2. Aşağıdaki metinlerin hangisinde altı çizili söz gurubuyla anlatılmak istenen metinlerin sonundaki ayraç içinde yanlış verilmiştir?**

- A) Altemur Kılıç Bey'in söylediğine göre Türkçe sevdalısı bu Ermeni vatandaşımız bugünleri iyi ki görmedi. Artın Ayvazyan artık yaşamıyor. Toprağı bol olsun. Türkçemizi onun kadar seven nesiller yetiştiremezsek, yarınlarımız aydınlık olmaz. Biz de hayıflanıp duruyoruz. "Batı Edebiyatı neden bizim edebiyatımızdan zengin, daha güzel, daha renkli?" diye diz dövüyoruz. (pişmanlık duymak)
- B) "Eski siyasilerimiz, tecrübeli devlet adamlarımız, köşelerine çekilen eski bakanlarımız, bir zamanlar Türkiye'yi sevk ve idare eden ünlü kişilerimiz, unutulmayan siyasi liderlerimiz tecrübeyle, bilgileriyle, görgüleriyle genç siyasetçilerimize örnek olacak, yol gösterecek çünkü meşhurlarımız..." gibi daha dikkatli, daha zarif cümleler kurabilirdik. Böyle yapmayarak bir dinazor kafasıyla ortaya çıkmak, Türkçemizi bir canavar ağızıyla konuşmak, bir dil ve terbiye depremiyle saldırdığımızı gösteriyor. Bu bilgisizlik yüzünden birtakım kimseler kaş yapayım derken göz çıkarmaktadırlar.(düzeltme yaparken bozmak)
- C) O çarpık kelime yüzünden kitabın bir formasını çıkarıp attık; yenisi ve doğrusu bir kere daha bastırarak bir büyük bir anlatılmaz hatayı, bereket ki dal budak salmadan önlemiş olduk. Türkçede bir kelimedenden, bazen bir harfin düşmesi veya bir harfin ilavesi yüzünden yüzde yüz değişik manalar ortaya çıkıyor. (yayılp, genişlemeden)
- D) Ünlü bir yazar, bizlere fakirliği, hayatın zorluklarıyla mücadele etmeyi öğretmeye çalıştı. Daha doğrusu bize acı aşısı yaparak hayatta karşımıza çıkabileceklere önceden bağışıklık kazanmamızı sağladı. (konuların merkezine acıyı koymak)





3. Gözü pekiğe, yiğitliğe gelince acılara, açlığa, ölüme karşı dayanmaya, yürek sağlamlığına, sözünün eri olamaya gelince, bunlardan yana bizim dünyamızın geçmişindeki en ünlü örnekleri onlarınkileri hiç de aşmadıklarını söylemekten çekinmem. Çünkü onları alt edenlerin nelerden yararlandıklarını düşünelim: Adamları kandırmak için ne kurnazlıklara ne dalaverelere başvurmuşlar! Sonra bu milletlerin haklı şaşkınlığı...

**Aşağıdakilerden hangisi bu metinde altı çizili söz gruplarından herhangi birinin ifade ettiği değildir?**

- A) Gizli oyun  
B) Üstünlük sağlamak  
C) Korkusuz  
D) Çok etkilenmek

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “dolu” sözcüğü karşısında verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

	Cümle	Anlam
A)	Zeytinyağı dolu bir şişe ile köşebaşından çıktı, babam.	İçi boş olmayan, pür
B)	Bizim dağlarımız papatya dolu keklik doludur.	Bir yerde sayıca çok
C)	Haftaya salıya kadar bütün otobüslerimiz dolu.	Boş vakti olmayan, meşgul
D)	Bu tüfekler doludur, dikkat edin.	İçinde atılacak mermisi bulunan

5. Göz atmak  
• Göz değmek  
• Gözden çıkarmak  
• Gözden irak tutmak

**Aşağıdakilerden hangisi, verilen deyimlerden birinin açıklaması değildir?**

- A) Ortadan çekilmek veya görünmez olmak  
B) Kısa bir süre bakıvermek  
C) Görmek istememek  
D) Maddi veya manevi varlığın elden çıkarılmasını kabul etmek

6. Dert ile doldu içim, yâre bir mektup yazasım var amma. Yazamadım, baktım kalemin ucu eğri, güvenemedim mürekkep kara yüzlü sır verilmez. Kâğıt ise ikiyüzlü önü var arkası var.

**Bu cümle grubunda altı çizili sözler için aşağıdaki kelimelerden herhangi biri kullanılamaz?**

- A) Riyakâr  
B) Sevgili  
C) Yanlış biçimde  
D) Sulu, lekeli

## TEST

# 3

## Söz ve Sözcük Gruplarında Anlam



1.

I. Gerçi yeni nesil, eskiyi öğrenmekte bir fayda görmüyor ama ben gene de yazayım.

II. Her şeye dikkatli baktığı için öğrenmişti.

III. Az bir sürede bütün köy bu kurşunları sıkmanın Hasan olduğunu öğrendi.

**Numaralanmış cümlelerde “öğrenmek” sözcüğü aşağıdaki anlamların hangisinde kullanılmamıştır?**

- A) Haber almak  
C) Belirtmek

- B) Beceri kazanmak  
D) Bilgi edinmek

2. Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbekleri olarak tabir edilen gruba deyim adı verilir. Dilimizde bazı kelimelerin kullanıldığı yüzlerce deyim vardır. Örneğin “yüz” sözcüğü eş sesli olan bu sözcükle ile oluşturulan kalıplaşmış söz gruplarının arasında kanı çekilip benzi solmak anlamında yüzü kâğıt gibi olmak, birini mutlu etmek, birine iyilik etmek anlamında yüzünü güldürmek, beğenilir iş yapmak, iş ve davranışlarıyla yakınlarının övülmesine sebep olmak anlamında yüzünü ağartmak, uzun süre görememek, varlığına hasret kalmak anlamında yüz yüzden utanır vb. pek çokları bulunur.

**Bu metinde bahsedilen deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?**

- A) Yüzü kâğıt gibi olmak  
C) Yüzünü ağartmak

- B) Yüzünü güldürmek  
D) Yüz yüzden utanır

3. Türk insanı kendi sesi olmuş, sorunlarını dillendirecek bir bakıma dert ortağı olmuş ozanları hep sevdi; onlara sahip çıktı ve onların şiirlerini bir töre gibi kuşaktan kuşağa aktardı. Böyle olmasaydı okuryazar yok denecek kadar az olduğu bir toplumda ne Yunus’un ilahileri ne de Karacaoğlan’ın ezgileri kalırdı.

**Aşağıdakilerden hangisi bu metinde altı çizilen ifadelerden herhangi birinin anlamı değildir?**

- A) Okuması yazması olan, öğrenim görmüş  
B) Bir toplulukta benimsenmiş âdet  
C) Aynı derdin sıkıntısını içinde bulduranlardan her biri  
D) Sonbaharda kuruyan dökülen ağaç yaprağı





4.

Birinci Metin	İkinci Metin
Elif kaşların çatar <u>Gamzesi</u> sineme batar Ak elleri kalem tutar Yazar Elif Elif diye	Niçin aldanmayayım niçin yanmayayım Deli gönül bir sevdaya bağlıdır Özü şirin, sözü şirin bir güzel <u>Gamzesi</u> ok, kaşı yaya bağlıdır

**Karacaoğlan'ın bu iki dörtlükte altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Aşktan duyduğu acı  
B) Sitemli, nazlı bakış  
C) Güzel, tatlı söz  
D) Cana yakın davranış

5.



Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpına dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları herkes tarafından bilinir. Örneğin çok sıkıntıda kalıp en ufak bir yardımın herhangi bir yerden gelmesinin beklendiği durumlarda ..., sonradan geldiği bir yerde kendinden önce gelen kişiyi yerini almaya çalışmak anlamında ..., umulmadık bir kazanç veya çıkar sağlama imkânı ele geçirmeyi anlatmak için ... deyimlerini kullanırız.

**Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?**

- A) Turnayı gözünden vurmak  
B) Dağ ardında olsun da yer altında olmasın  
C) Uçan kuştan medet ummak  
D) Dağdan gelip bağdakini kovmak

6.

<u>Ateş</u> , düştüğü yeri yakar.	Ayağını <u>yorganına</u> göre uzat.	<u>Güneş</u> balçıkla sivanmaz.	Ağaç, <u>yaprağıyla</u> gürlür.
-----------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

**Bu atasözlerindeki altı çizili sözcükler aşağıdaki anlamların hangisiyle kullanılmıştır?**

- A) Gerçek anlam  
B) Mecaz anlam  
C) Terim anlam  
D) Somut anlam



## TEST

# 4

## Söz ve Sözcük Gruplarında Anlam



1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Kırılır da bir gün bütün dişliler,  
Döner şanlı şanlı çarkımız bizim
- B) Yer ve gök su vermem dediği zaman  
Her tarlayı sular arkımız bizim.
- C) Yokuşlar kaybolur çıkarız düze.  
Kavuşuruz sonu gelmez gündüze
- D) Taş bağırda, sular dizde, gideriz  
Bir gün akşam olur biz de gideriz.

2. Tamam, şimdi aklım yattı! Beri bak oğlum, sen kulağı delik, gözü açık takımındasın, de bakalım, ceremesi neymiş bu Amerika kömüşünün?

Aşağıdakilerin hangisi bu cümle grubunda geçen kalıplaşmış söz gruplarından herhangi birinin anlamı değildir?

- A) Olup bitenleri çabuk haber alan kimse
- B) Uygun, akıllıca, makul
- C) Aşırı bir isteğin, öfkesiyle ne yaptığını bilmez olmak
- D) Uyanık, becerikli

3.

Bir sözcüğün aklımıza gelen ilk anlamı ya da sözlükteki ilk anlamına temel (gerçek), gerçek anlamdan uzaklaşmış anlamına mecaz anlam denir.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcüklerin ikisi de mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Daha deniz görmemiş bir çoban çoğuyum  
Bu dağların aşinasıdır soyum
- B) Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan  
Gözetleme yolları gel deyi yazmış
- C) Okuma yok, yazma yok, bilmeyiz eski yeni  
Kuzular bize söyler yılların geçtiğini
- D) Yüreğime kördüğümler atıldı  
Sıcak bir söze hasret yüreğim





4.

(I)

Sevmiyorum suyunda  
yıkanmamış rüzgârı

(II)

Dalgaların gözümde  
tütüyor mavi, yeşil...

(III)

İçimi güldürmüyor  
sensiz ay ışıkları;

(IV)

Ufkundan yükselmeyen  
güneşler güneş değil!

Bu dörtlüğün dizeleriyle ilgili aşağıda verilen bilgilerin hangisi yanlıştır?

- A) I. dizede cansız varlıklara canlı özelliği verilmiştir.
- B) II. dizede kalıplaşmış bir söz grubu kullanılmıştır.
- C) III. dizede karşıt kavramlar bir arada kullanılmıştır.
- D) IV. dizede abartılı bir ifadeye yer verilmiştir.

5.

- I. Kalıcılığı yakalayan şiir, okunduğu zaman yürekleri titretir.
- II. Kalıcı bir şiir ortaya koymanın ön koşulu akıcı bir dildir.
- III. Okuyucunun duygularını harekete geçiren şiirler yarınlara kalacak olanlardır.
- IV. Geleceğe bir dize bırakmak, yaşamışlığı şiire taşımaktır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV

6.

Böyle ev görmedim, yolgeçen hanı gibi, kimsenin kimseden haberi yok. Kimsenin, kimseyle alakası yok. Evin tahtadan bozma kapısının ağzında oturan mavi yazmalı teyzenin dudaklarında hep aynı türkü. “Yollar biter mi, yaşlar diner mi?”

Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tenha, ıssız yerler
- B) Net, açık olmayan, kapalı
- C) Girip çıkanın belirsiz olduğu mekânlar
- D) Ulaşım bakımından elverişli, alışverişin yoğun olduğu yerler

## TEST

# 5

## Söz ve Sözcük Gruplarında Anlam



1. Türk Dil Kurumunun e-sözlüğünde yer alan “gelin” sözcüğüyle ilgili açıklamalar aşağıda verilmiştir.



gelin

Sözlük Seç

ç ğ ı ö ş ü á î û

### GÜNCEL TÜRKÇE SÖZLÜK

gelin

“Ablam gelin oldu.”

1. *isim* Evlenmek için hazırlanmış, süslenmiş kız veya yeni evlenmiş kadın.
2. *isim* Aileye evlenme yoluyla girmiş olan kadın.

#### Atasözleri ve Deyimler

gelin almak	gelin altın taht getirmiş, çıkmış kendisi oturmuş	gelin eşikte, oğlan beşikte
gelin etmek	gelin gibi süzülmek	gelin girmedik ev olur, ölüm girmedik ev olmaz
gelin gitmek	gelini ata bindirmişler "ya nasip" demiş	gelin olmak

### Türk İşaret Dili

#### Parmak Alfabesiyle Gösterilişi



g



e



l



i



n

Buna göre “gelin” sözcüğünün açıklamalarında, sözlüklerde bulunması istenen;

- I. Sözcüğün içinde kullanıldığı deyim ve atasözlerine yer verilmesi
- II. Kimi kavramların ifade ettiği anlamların resimle gösterilmesi
- III. Sözcüğün ortaya çıktığı dil ve o dildeki hali ile ilgili bilgi verilmesi
- IV. Sözcüğün yöresel kullanımının belirtilmesi
- V. Sözcüğün tanımlanması ve tanıma uygun kullanımının örneklendirilmesi

niteliklerinden hangileri örneklenmiştir?

A) I ve II.

B) II ve III.

C) III ve IV.

D) I ve V.





2.








21. asırda Mezopotamya’da çalışan bilim insanları, tarihi mağaralardan birinin duvarında yukarıdaki şekilleri buluyorlar. Bu şekillerin bilinmeyen bir yazı düzeni olduğunu saptıyorlar. Bu sistemde her şekil bir kelime ve kelimelerin soldan sağa dizildiği sonucuna varıyorlar.

**Bu bilgilere göre aşağıdaki dizelerin hangisi mağara duvarında bulunan sembollerin yazı sistemine ait olabilir?**

- A) *Ellerin toprak kokulu  
Dayanamam sana  
Ellerine dayanamam senin*
- B) *Avuçlarına kar tanesi  
Gül koydum  
Gül koydum avuçlarına*
- C) *Bu bir türkü  
Çanak çömleklerde  
Seni sevenin türküsü*
- D) *Bakmak, doyamamak, görememek  
Seni sevmek  
Seni görmek demek*

3.

-  bu “kötülük”tür.
-  bu “iyilik”tir.
-  bu “iyiliğin” içindeki “kötülük”tür.
-  bu “kötülüğün” içindeki “iyilik”tir.
-  ?

**Bu semboller ile belirtilen cümleler grubunda soru işareti ile belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?**

- A) Her kötülük aslında bir iyiliktir.
- B) Yapılan iyilik karşılıksız kalmaz.
- C) Hayatta iyilik ve kötülük birlikte yaşar.
- D) Yaşam, iyilik üzerine kurulmalıdır.





1.



- Tüm dizelerin hece sayıları eşittir.
- Bütün dize sonlarında ses benzerliği vardır.
- Benzetme sanatı kullanılmıştır.

Bu özelliklere sahip dördlük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Saçının telleri göğsünde perişan yaraşır  
Öyle sümbüllere bir böyle gülistan yaraşır  
Tac olur Ay'la Güneş alnına her an yaraşır  
Gönlümün tahtına bir sen gibi sultan yaraşır*
- B) *Yürüyordum, ağlıyordum ırmaklar  
Yürüyordum, düşünüyordum yapraklar  
Yürüyordum, sararmıştı yaylalar  
Yürüyordum, ekilmişti tarlalar*
- C) *Her kim bu halk için yazar, halkın olur;  
Aydınlatabiliyorsa eğer, aydın olur.  
Muhtaç değildir eli, altın kaleme  
Kullandığı her kalem onun, altın olur*
- D) *Akşamlardan, gecelerden, senden uzağım  
Şiirlerim rüzgârdır uzak dağlardan esen  
Durgun sular gibi azalacağım  
Bir gün birdenbire çıkıp gelmesen*

2. Kişileştirme, insana ait özelliklerin, insan olmayan varlıklara mal edilmesiyle gerçekleştirilen mecazlı anlatım özeliğidir, konuşurma ise insan olmayan varlıkların herhangi bir ses veya kelime sarf etmesi olarak açıklanır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde diğerlerinden farklı bir söz sanatı kullanılmıştır?

A)



Uzun, ince bir yoldayım.

B)

Güneş, Dünya ve Ay hakkında neler biliyoruz?



B)

Bana çeçe sineği derler. İnsanlarda uyku hastalığına neden olan mikrobu taşıırım.



C)

Güneş çıkınca bana ne olur acaba?





3. Aşağıda bazı söz sanatlarının tanımları verilmiştir.



- Anlatımı güçlendirmek maksadıyla aralarında ortak nitelik bulunan iki varlık ya da kavramdan, ortak nitelik yönünden güçlü olandan zayıf olana aktarma yapılmasına benzetme adı verilir.
- İnsana ait özelliklerin insan olmayan varlıklara mal edilmesiyle gerçekleştirilen mecazlı anlatım özelliğine kişileştirme denir.
- İki karşıt düşüncenin bir arada söylenmesine tezat sanatı adı verilir.

Aşağıdaki dördlüklerin hangisinde bu söz sanatlarından herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) *Ne hasta bekler sabahı,  
Ne taze ölüyü mezar  
Ne de şeytan bir günahı  
Seni beklediğim kadar*
- B) *Yürü gölgen seni uğurlamakta  
Küçülüp küçülüp kaybol ırakta  
Yolu tam dönerken arkana bak da  
Köşede bir lahza kalıver gitsin*
- C) *Ümidim yılların seline düştü  
Saçının en titrek teline düştü  
Kuru yaprak gibi eline düştü  
İstersen rüzgâra salıver gitsin*
- D) *Bir yer var, biliyorum  
Her şeyi söylemek mümkün  
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum  
Anlatamıyorum*

4. Her sabah ilk ışıklar gözlerimi oyardı  
Uyanan taş duvarlar iniltimi duyardı

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu dizelerdeki söz sanatına yer verilmemiştir?

- A) *Ruhum bir heykel gibi düşüp parçalanırdı  
Bu sesleri duyanlar gülüyorum sanırdı*
- B) *Yaşlar ki bir ırmaktır, dertleri sürür gider,  
Gözyaşları içinde seneler yürür gider*
- C) *Sen aklıma gelince her şey gülümserdi  
Ağaçlar şarkı söyler, rüzgâr tatlı eserd.*
- D) *Öyle günler gördüm ki, duvarlar gelir dile  
Gözümde canlanırdı eşkiya masalları.*

5. Her üç saatte bir çiçeklerini sulayan Ayşe Hanım'a kaktüslerin sulanmayacağını anlatmaya çalışan 8. Sınıf öğrencisi oğlu İbrahim şöyle bir yöntem izlemiştir:



Öğrenci, annesine vermek istediği düşüncüyü hangi söz sanatından yararlanarak anlatmıştır?

- A) Benzetme B) Kişileştirme C) Konuşurma D) Tezat



## TEST

# 7

## Söz Sanatları



1.

*Ben ki ateşle konuşurdum, selle konuşurdum  
Tuna'yla, İtil'le, Nil'le konuşurdum.  
Sangarayos'u Sakarya yapan  
İkonyum'u Konya yapan  
Dille konuşurdum.*

Bu dizelerde,

- » I. İki kavramdan güçsüz olanı güçlü olana yakınlaştırma
- » II. Cansız varlığa canlı özelliği verme
- » III. Var olan durumu olduğundan az veya fazla gösterme
- » IV. Cansız varlıklara insan özelliği vererek konuşurma

hangisine ait özellikler yer almamaktadır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

2.



*Haritalara bakıyorum  
Hiçbirinde evin yok  
Ansiklopedilere bakıyorum  
Hiçbirinde resmin yok  
Sözlüklere bakıyorum  
Hiçbirinde adın yok  
Bakıyorum kendime  
Seni görüyorum  
Benden başka yerin yok*

*Beni hangi organla bağladın gözlerine  
Beni hangi ırmağa karıştırdın yeniden  
Senden kopamıyorum gözlerin var oldukça  
Sensiz yapamıyorum yüzün bahar oldukça  
Gözlerine baktıkça duruluyor yüreğim  
Ölse de gözlerinden soruluyor yüreğim  
İndirme kirpiğini; tutuşmasın kâinat  
Nazar kıl, ferahlasın, kavruluyor yüreğim  
Sensiz küle dönerek savruluyor yüreğim*

Bu iki parçada dizelerin geneline hâkim olan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Benzetme

B) Abartma

C) Tezat

D) Kişileştirme

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde benzetme yapılmıştır?

A) Memleket isterim

*Gök mavi, dağ yeşil, tarla sarı olsun;  
Kuşların, çiçeklerin diyarı olsun*

B) Memleket isterim

*Ne başta dert ne gönülde haset olsun  
Kardeş kavgasına bir nihayet olsun*

C) Memleket isterim

*Ne zengin ne fakir ne sen ben farklı olsun  
Kış günü herkesin evi barkı olsun*

D) Memleket isterim

*Yaşamak sevmek gibi gönülden olsun  
Olursa bir şikâyet ölümden olsun*





4.

I.

O kanadı kırık bir kuştu  
Beyaza vurulmuştu.  
Kimseler görmedi, başka renk sevdiğini  
Kimseler görmedi kimseler kirlendiğini

II.

Kendini martılarla bir tutma derdi.  
Senin kanatların yok, düşer yorulursun.  
Beni koyup koyup gitme n'olursun!

III.

O bir yenik serçeydi  
Sıkılınca ağlamaya çıkardı.  
Ben yürüsem bütün yollar ona çıkardı.

Numaralanmış dizelerin hangilerinde benzetme sanatından yararlanılmıştır?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I – II ve III

5.

Yüzün bir ay gibi parlarken gecenin ortasında  
Yürüyelim seninle İstanbul'da  
Boğaziçi mağrur türkülerini  
Gözlerine baka baka söylesin  
Martılar üşüyünce  
Denizin sıcaklığında bulsunlar kalbimizi

Bu dizelerde kullanılan söz sanatları hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Benzetme – Tezat

B) Abartma – Konuşurma

C) Kişileştirme – Benzetme

D) Kişileştirme – Konuşurma

6.

Ahu gözlü dilber sana ne ettim  
Sevdanın elinden tükendim bittim  
Her ne ettim ise kendime ettim  
Kerem gibi her gün yandıkça tüttüm  
Dertlerimi sürüp eyleyip güttüm

Bu dizelerle ilgili,

I. Tüm dize sonlarında ses benzerliği vardır.

II. Benzetme sanatı kullanılmıştır.

III. Abartılı ifadeler yer verilmiştir.

IV. Kahramanlık konusu yiğitçe bir söyleyiş ile ele alınmıştır.

Hangisi söylenemez?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.





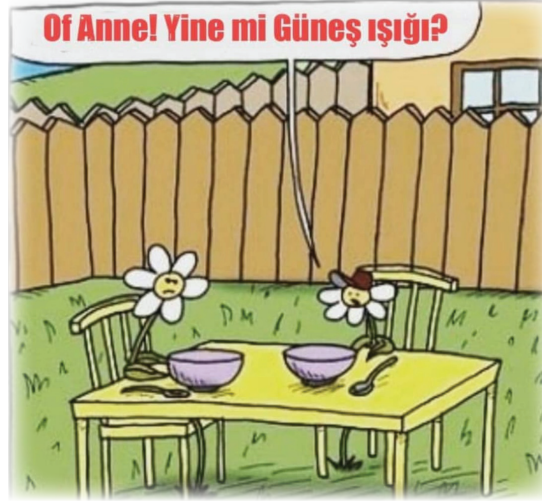
## TEST

# 8

## Söz Sanatları



1.



Bu karikatürde aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

- A) Karşıt kavramların çağrışım gücüne
- B) İnsan dışındaki canlı ve cansız varlıkları konuşurma
- C) Aralarında ortak nitelik bulunan kavramları birbirine aktarma
- D) Bir özelliğin ya da durumun olduğundan az veya çok gösterilmesi

2.

*Sen gülünce açılır kır çiçekleri*

*Usulca boy verir gönlümün sarmaşığı*

*Aydınlanır yanım-yörem... Şaşar kalırım*

*Ey içimin-dışımın sümbül ışığı*

*Ve sen konuşunca güneşler doğar*

*Civil civil kuşlar konar avuçlarıma*

*Dağılır bütün efkârım*

*Türkü de sen olursun, kelâm da aşk da*

*Sürmelin, füsunkârım.*

Yavuz Bülent Bakiler



Bu dizelerin geneline hâkim olan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tezat
- B) Benzetme
- C) Abartma
- D) Kişileştirme





3. İnsan dışındaki canlı ve cansız varlıkların konuşurma sanatına intak adı verilir.

Buna göre aşağıdaki görsellerin hangisinde intak sanatı söz konusu değildir?



4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen söz sanatına yer verilmemiştir?

- A) Unutma ki dünya fani, veren Allah alır canı  
Ben nasıl unuturum seni can bedenden çıkmayınca (Benzetme)
- B) Kimse sevemez benim gibi seni  
Kırk yılda bir gelir Barış gibisi (Abartma)
- C) Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor  
Bu şehir eski İstanbul mudur? (Kişileştirme)
- D) Dünyaya geldiğim anda, yürüdüm aynı zamanda  
İki kapılı bir handa, gidiyorum gündüz gece (Tezat)